

ข้อสอบหลังเรียน
เรื่อง คุณค่าทางวรรณศิลป์ด้านสังคมและวัฒนธรรม
(วิเคราะห์จาก ข้อสอบโอเน็ตปี ๒๕๕๑-๒๕๕๔)

.....

๑. “หวังเป็นเกือกทองรองบาทา   พระผู้วงศ์เทวาอันปรากฏ
จะขอพระบุตรีมียศ   ให้โอรสช้าน้อยดั่งจินดา
อันกรุงไกรไคร่ไคร่ทั้งสอง   จะเป็นทองแผ่นเดียวไปวันหน้า
ขอพำนักพักพิงพระเดชา   ไปจนกว่าชีวิตจะปรลัย”
ข้อใดไม่ได้แสดงค่านิยมในบทประพันธ์ข้างต้น
- ก. ความอ่อนน้อม
ข. ความยำเกรง
ค. การผูกไมตรี
ง. ความอดทน
๒.   พระพลันเห็นเหตุไฉริ   เลี้ยวดวง แดเอย
ถนัดตั้งภูผาหลวง   ตกต้อง
กระหม่ากระหม่นทรวง   ลั่นซัด พักตร์นา
หนักหฤทัยทำนร้อง   เรียกให้โหรทาย ฯ
จากบทประพันธ์นี้ แสดงให้เห็นค่านิยมในข้อใด
- ก. ประเพณี
ข. ข้อคิด
ค. ความเชื่อ
ง. วัฒนธรรม
๓. “...ข้าขอประนมหัตถ์ พระไตรรัตนนาถา ตรีโลกอมรมา อภิวัตนาการ อนึ่งข้าอัญชลี พระฤๅษีผู้ทรงญาณ
แปดองค์เขามีมาน โดยรอบรู้อโนโรคา ไหว้คุณอิศวรเศท ทั้งพรหมเมศทุกชั้นฟ้า สาปสรรคซึ่งหว่านยา
ประทานทั่วโลกธาตรี ไหว้ครุฑมารภัก ผู้เจนนัดในคัมภีร์ เวชศาสตร์บรรดามี ให้ทานทั่วแก่นรชน ไหว้ครุ
ผู้สั่งสอน แต่ปางก่อนเจริญผล ล่วงลุนิพพานดล สำเร็จกิจประสิทธิ์พร”
จากบทประพันธ์ข้างต้นสะท้อนคุณธรรมใดในสังคมไทย
- ก. กตัญญู
ข. เมตตา
ค. มุทิตา
ง. กรุณา

๔. ข้อใดตีความและให้ข้อคิดได้ตรงกับข้อความต่อไปนี้

ลาภยศลาภบรรดาศักดิ์ที่มีอยู่ รวยเลิศหรืออยู่เรือนทองสองล้านสาม
สมบัติมากแลกไม่ไหวใครจะปราม สุดท้ายหามแต่ร้างเนาเท่านั้นเอง

- ก. บางคนโชคดีได้ลาภยศและเงินทองโดยไม่มีใครขวางได้
- ข. คนเราไม่ควรโลภมากเอาแต่ตักตวงความร่ำรวย ในที่สุดก็แบกไม่ไหว
- ค. สมบัติทั้งหลายไม่ใช่สิ่งจีรังยั่งยืน มีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
- ง. คนเราเมื่อถึงคราวตายก็เอาเกียรติยศและทรัพย์สินติดตัวไปไม่ได้

๕. ข้อใดให้คุณค่าทั้งด้านวรรณศิลป์และคุณค่าทางด้านสังคม

- ก. นกแก้วแจ้วแจ่มเสียง จับไม้เรียงเคียงคู่สอง
เหมือนพินี่ประคอง รับขวัญน้องต้อมมือเบา
- ข. ลมโชยโรยกลิ่นน้อง หอมเรื่อยต้องครองนาสา
เคลือบเคล้นเห็นคล้ายมา เหลียวหาเจ้าเปล่าวังเวง
- ค. ปักซีมีหลายพรรณ บ้างชมกันชื่นเพรียกไพโร
ยิ่งฟังวังเวงใจ ล้วนหลายหลากมากภาษา
- ง. งามทรงวงดั่งวาด งามมารยาทนาตกรกราย
งามพริ้มยิ้มแย้มพราย งามคำหวานลานใจถวิล

๖. คำประพันธ์ในข้อใดกล่าวถึงสิ่งที่แสดงวัฒนธรรมไทย

- ก. ยাত্রยาตรบาทห่อนกระชั้น ช่วงเท้าเทาเสมอ
- ข. แก้วก่องทองสลับล้วน ร่วงรุ่งเรืองแสง
- ค. แห่อยู่สองข้างเข้า คู่คล้ายเคียงไคล
- ง. บึงแทรกสองคู่คล้าย สลับริ้วฉัตรเรียง

๗. คำประพันธ์ในข้อใดไม่แสดงความเชื่อของคนไทย

- ก. ชาตินี้มีมิ่งมีแต่สองหัตถ์ จงไปอุบัติเอาชาติใหม่
- ข. ถ้าวาสนาเราเคยบำรุงรัก ก็จะเป็นภักซ์ผลสืบไป
- ค. กรรมเวรสิ่งใดตั้งนี้ ทูลพลาทงโคก็รำพัน
- ง. จะได้รองเบื่องบพาทา ไปกว่าจะสิ้นชีวี

๘. ข้อใดเป็นแนวคิดของคำประพันธ์ต่อไปนี้

“...พระคุณเอ๋ย เห็นว่าลูกนี้เป็นหญิงยอมทรงพระอาลัย ครั้นลูกจะไม่ไปก็ไซ้ที่ ด้วยพระราชสามี สติกรไรรู้ ใครเขาจะอินัง ลูกจะนอนลอยนวลอยู่ในวังมิบังควร ประชาชนมันจะชวนกันสรรวญแซ่ มัทรีไม่รู้ ที่จะแลดู หน้าใครให้เต็มเนตร จะสู้จันทนทเวชไปในราวป่า...”

- ก. ภรรยาที่ไม่ซื่อสัตย์ต่อสามียอมไร้ค่า
- ข. ภรรยาที่ถูกสามีทอดทิ้งยอมถูกดูแคลน
- ค. ภรรยาต้องเป็นคู่ทุกข์คู่ยากของสามีเสมอ
- ง. ภรรยาไม่ควรให้สามีออกเดินป่าตามลำพัง

๙. อ่านบทประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่า ค่านิยมใดไม่ปรากฏในคำประพันธ์

รูปชั้วมักแต่งแกลั้ง	เกลาทรง
ใจขลาดมักอาจอง	อวดสู้
น้ำพร่องกะละออมคง	กระฉอก ฉานนา
เนาโหดโหรฐ์อวดรู้	ว่ารู้ใครเทียม

- ก. ความงาม
- ข. ความมีมารยาท
- ค. ความมีปัญญา
- ง. ความกล้าหาญ

๑๐. คำประพันธ์ข้อใดกล่าวถึงสิ่งที่แสดงวัฒนธรรมไทย

ก. อย่าเดินหัดมาลา	เสยเกศา บ ควรทำ
จีบพกพลางขานคำ	สะกิดเพื่อนสำรวจพลาง
ข. นรชาติวางวาย	มลายสิ้นทั้งอินทรีย์
สถิตหัวแต่ชั่วดี	ประดับไว้ในโลกา
ค. รักสัตวนานา	พึงรักษา บ เดียดฉันท
เลี้ยงดูทุกคืนวัน	จนอิมหน้าเป็นอาจณ
ง. ใช้สอย บ หลบถี้	ฤหน่ายหนีในการงาน
จงรักภักดีนาน	ท่อนเห็นห่างคั้งวางวาย

.....

เฉลยข้อสอบหลังเรียน
เรื่อง คุณค่าทางวรรณศิลป์ด้านสังคมและวัฒนธรรม
(วิเคราะห์จาก ข้อสอบโอเน็ตปี ๒๕๕๑-๒๕๕๔)

.....

๑. “หวังเป็นเกือกทองรองบาทา   พระผู้วงศ์เทวาอันปรากฏ
จะขอพระบุตรมียศ   ให้โอรสช้าน้อยดั่งจินดา
อันกรุงไกรไศศุรย์ทั้งสอง   จะเป็นทองแผ่นเดียวไปวันหน้า
ขอพำนักพักพิงพระเดชา   ไปจนกว่าชีวิตจะปรลัย”
ข้อใดไม่ได้แสดงค่านิยมในบทประพันธ์ข้างต้น
- ก. ความอ่อนน้อม
ข. ความยำเกรง
ค. การผูกไมตรี
ง. ความอดทน
๒.   พระพลันเห็นเหตุไฉริ   เลี้ยวดวง แดเออย
ถนัดตั้งภูผาหลวง   ตกต้อง
กระหม่ากระหม่นทรวง   ลั่นซีด พักตร์นา
หนักหฤทัยทำนร้อง   เรียกให้โหรทาย ฯ
จากบทประพันธ์นี้ แสดงให้เห็นค่านิยมในข้อใด
- ก. ประเพณี
ข. ข้อคิด
ค. ความเชื่อ
ง. วัฒนธรรม
๓. “...ข้าขอประนมหัตถ์ พระไตรรัตนนาถา ตรีโลกอมรมา อภิวัตนาการ อนึ่งข้าอัญชลี พระฤษีผู้ทรงญาณ
แปดองค์เขามีมาน โดยรอบรู้อโนโรคา ไหว้คุณอิศวรเศท ทั้งพรหมเมศทุกชั้นฟ้า สาปสรรคซึ่งหว่านยา
ประทานทั่วโลกธาตรี ไหว้ครุฑมารภัก ผู้เจนนัดในคัมภีร์ เวชศาสตร์บรรดามี ให้ทานทั่วแก่นรชน ไหว้ครุ
ผู้สั่งสอน แต่ปางก่อนเจริญผล ล่วงลุนิพพานดล สำเร็จกิจประสิทธิพร”
จากบทประพันธ์ข้างต้นสะท้อนคุณธรรมใดในสังคมไทย
- ก. กตัญญู
ข. เมตตา
ค. มุทิตา
ง. กรุณา

๔. ข้อใดตีความและให้ข้อคิดได้ตรงกับข้อความต่อไปนี้

ลาภยศลาภบรรดาศักดิ์ที่มีอยู่ รวยเลิศหรืออยู่เรือนทองสองล้านสาม
สมบัติมากแลกไม่ไหวใครจะปราม สุดท้ายหามแต่ร่างเนาเท่านั้นเอง

- ก. บางคนโชคดีได้ลาภยศและเงินทองโดยไม่มีใครขวางได้
ข. คนเราไม่ควรโลภมากเอาแต่ตักตวงความร่ำรวย ในที่สุดก็แบกไม่ไหว
ค. สมบัติทั้งหลายไม่ใช่สิ่งจีรังยั่งยืน มีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
ง. คนเราเมื่อถึงคราวตายก็เอาเกียรติยศและทรัพย์สินติดตัวไปไม่ได้

๕. ข้อใดให้คุณค่าทั้งด้านวรรณศิลป์และคุณค่าทางด้านสังคม

- ก. นกแก้วแจ้วแจ่มเสียง จับไม้เรียงเคียงคู่สอง
เหมือนพินี่ประคอง รับขวัญน้องต้อมมือเบา
ข. ลมโชยโรยกลิ่นน้อง หอมเรื่อยต้องครองนาสา
เคลือบเคล้นเห็นคล้ายมา เหลียวหาเจ้าเปล่าวังเวง
ค. ปักซีมีหลายพรรณ บ้างชมกันชื่นเพรียกไพโร
ยิ่งฟังวังเวงใจ ล้วนหลายหลากมากภาษา
ง. งามทรงวงตั้งวาด งามมารยาทนาครกราย
งามพริ้มยิ้มแย้มพราย งามคำหวานลานใจถวิล

๖. คำประพันธ์ในข้อใดกล่าวถึงสิ่งที่แสดงวัฒนธรรมไทย

- ก. ยাত্রยาตราบาทห่อนกระชั้น ช่วงเท้าเทาเสมอ
ข. แก้วก่องทองสลับล้วน ร่วงรุ่งเรืองแสง
ค. แห่อยู่สองข้างเข้า คู่คล้ายเคียงไคล
ง. บั้งแทรกสองคู่คล้าย สลับริ้วฉัตรเรียง

๗. คำประพันธ์ในข้อใดไม่แสดงความเชื่อของคนไทย

- ก. ชาตินี้มีมิ่งมีแต่สองหัตถ์ จงไปอุบัติเอาชาติใหม่
ข. ถ้าวาสนาเราเคยบำรุงรัก ก็จะเป็นภักซ์ผลสืบไป
ค. กรรมเวรสิ่งใดตั้งนี้ ทูลพลาจโศกก็รำพัน
ง. จะได้รองเบื่องบพาทา ไปกว่าจะสิ้นชีวี

๘. ข้อใดเป็นแนวคิดของคำประพันธ์ต่อไปนี้

“...พระคุณเอ๋ย เห็นว่าลูกนี้เป็นหญิงย่อมทรงพระอาลัย ครั้นลูกจะไม่ไปก็ไซ้ที่ ด้วยพระราชสามี สติกรไรรู้ ใครเขาจะอินัง ลูกจะนอนลอยนวลอยู่ในวังมิบังควร ประชาชนมันจะชวนกันสรรวญแซ่ มัทรีไม่รู้ ที่จะแลดู หน้าใครให้เต็มเนตร จะสู้อจนทนทวยชไปในราวป่า...”

ก. ภรรยาที่ไม่ซื่อสัตย์ต่อสามียอมไร้ค่า

ข. ภรรยาที่ถูกสามีทอดทิ้งยอมถูกดูแคลน

ค. ภรรยาต้องเป็นคู่ทุกข์คู่ยากของสามีเสมอ

ง. ภรรยาไม่ควรให้สามีออกเดินป่าตามลำพัง

๙. อ่านบทประพันธ์ต่อไปนี้ แล้วพิจารณาว่า ค่านิยมใดไม่ปรากฏในคำประพันธ์

รูปชั้วมักแต่งแกลั้ง	เกลาทรง
ใจขลาดมักอาจอง	อวดสู้
น้ำพร่องกะละออมคง	กระฉอก ฉานนา
เนาโหดโหรฐ์อวดรู้	ว่ารู้ใครเทียม

ก. ความงาม

ข. ความมีมารยาท

ค. ความมีปัญญา

ง. ความกล้าหาญ

๑๐. คำประพันธ์ข้อใดกล่าวถึงสิ่งที่แสดงวัฒนธรรมไทย

ก. อย่าเดินหัดมาลา

เสยเกศา บ ควรทำ

จีบพกพลางขานคำ

สะกิดเพื่อนสำรวจพลาง

ข. นรชาติวางวาย

มลายสิ้นทั้งอินทรีย์

สถิตหัวแต่ชั่วดี

ประดับไว้ในโลกา

ค. รักสัตวนานา

พึงรักษา บ เดียดฉันท

เลี้ยงดูทุกคืนวัน

จนอิมหน้าเป็นอาจณ

ง. ใช้สอย บ หลบถี้

ฤหน่ายหนีในการงาน

จงรักภักดีนาน

ท่อนเห็นห่างคังวางวาย

.....